

Нъ грѣцкый-тъ міръ не разбралъ това, по крайнѣй мѣрѣ въ цѣло-то му. Римска-та культура (образование) направила добра крачка напредъ. Римъ първи показалъ на свѣтъ-тъ онова, кое-то не можеле да направятъ нито Грѣція, нито Истокъ, нито стара-та Юдея — пълно-то величіе на цѣломѣдренна жена, сичка-та нравственна сила на дѣйствителната майка. Нъ и римска-та матрона ся считала, по отношеніе на способности-тъ си да ся ползува съ права, несвършеностъ, и не достигнала свободно, съгласно съ природа-та си развиваніе, защо-то римскый-тъ бытъ ималъ въ видъ повече-то не вѣтрѣшиж-тж а вѣнкашиж-тж му стѣриж. Семейство-то ся цѣнило само толкози, колко-то то служало на общинж-тж, или, ако искате, на господарство-то, и щомъ наченало да има свои собствени цѣли, щомъ умственно-то развитіе станало цѣль за възпитаніе-то на отдѣлна личностъ, тогава ся наченало, какъ то това го предвидѣлъ суровый-тъ, нъ въ сжщо-то време толкози добродѣтельный-тъ, Катонъ, разлаганіе-то на Римско-то господарство.

Христіанство-то ся явило, по отношеніе на това паданіе, новъ элементъ. Като завладяло семейства-та и образовало отъ тѣхъ, вѣтрѣ въ юще сжществующе-то господарство, особенны общины, христіанство-то ускорило паданіе-то на старый-тъ свѣтъ. Нъ може бы то никога не щѣше да достигне значеніе-то на всемирно-историческа форма, благодареніе на кож-то то опредѣлило сѣдбж-тж на сичкж-тж новж исторія, ако нѣмскы-тъ племена не ся явяха на време на поле-то дѣйствія и не станяха настоящи бойци на новж-тж идея. Ный гы намираме тогава съ тѣхно-то добро племенно и общинско устройство вѣтрѣ въ кон-то семейство-то е было надеждна основа на сичкы-тъ по нататѣшны формы отъ народный-тъ бытъ. Едвамъ тѣ станали осѣдли и ето че осѣдло-то семейство става за настоящъ элементъ на общинж-тж и господарство-то, а вѣтрѣ въ семейство-то равноправна-та жена сж явява владичица на домъ-тъ.

Нѣма си мѣсто-то да изслѣдваме тука, до колко самостоятелность-та на семейство-то, за какъвъ-то ягкъ фундаментъ то и да служи на общинскж-тж свръзкж, представлява, още и до сега неосилены препятствія на господарственны-тъ стремленія. Ный искаме само да напомнимъ, че нѣколко време христіанство-то ся видяло като орждіе за